EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2020.8.28.
COM(2020) 434 final

2020/0205 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Északi-tenger olaj és egyéb káros anyagok általi szennyezésének kezelésére irányuló együttműködésről szóló megállapodásnak (a továbbiakban: Bonni Megállapodás) a megállapodás tárgyi és területi hatályának kiterjesztésére irányuló módosításainak elfogadásáról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

E javaslat arra a határozatra irányul, amely felhatalmazza az Unió főtárgyalóját (jelen esetben: a Bizottságot) arra, hogy az Unió nevében elfogadja az Északi-tenger olaj és egyéb káros anyagok általi szennyezésének kezelésére irányuló együttműködésről szóló megállapodás (a továbbiakban: Bonni Megállapodás)[1] alkalmazásának tárgyi és területi hatály kiterjesztésére irányuló módosításait, egyrészt a MARPOL-egyezmény VI. mellékletében foglalt követelményeket érintő felügyelettel kapcsolatos együttműködés javítása céljából (a továbbiakban: MARPOL-módosítás), másrészt pedig a Spanyol Királyság megállapodáshoz való csatlakozására tekintettel (a továbbiakban: módosítás Spanyolország csatlakozására tekintettel).

1.1. AZ ÉSZAKI-TENGER OLAJ ÉS EGYÉB KÁROS ANYAGOK ÁLTALI SZENNYEZÉSÉNEK KEZELÉSÉRE IRÁNYULÓ EGYÜTTMŰKÖDÉSRŐL SZÓLÓ MEGÁLLAPODÁS (A TOVÁBBIAKBAN: BONNI MEGÁLLAPODÁS)

A Bonni Megállapodás célja az északi-tengeri szennyezés elleni küzdelem, valamint a part menti területek védelme a tengeri katasztrófáktól és a hajók és part menti létesítmények által okozott krónikus környezetszennyezéstől. Az Európai Unió (a megkötés időpontjában: Európai Gazdasági Közösség) a megállapodás szerződő fele. Az Európai Unió északi-tengeri államai és Norvégia szintén szerződő felei a megállapodásnak.

A megállapodás célja, hogy a tengeri környezet és a parti államok érdekeinek védelme érdekében előmozdítsa az Északi-tenger olaj és más káros anyagok általi szennyezése elleni küzdelemben a parti államok és az Európai Unió közötti aktív együttműködést és kölcsönös segítségnyújtást. E célból a megállapodás úgy rendelkezik, hogy a szerződő felek felügyeleti tevékenységet folytatnak a szennyezés felderítése és az ellene való küzdelem támogatása, valamint a környezetszennyezés elleni szabályok megsértésének megakadályozása érdekében. Az Északi-tenger különböző övezetekre oszlik, amelyekben az előforduló incidensek felügyelete és értékelése az egyes szerződő felek feladata. A szerződő feleknek tájékoztatniuk kell minden más érintett szerződő felet arról, ha tudomásukra kerül olaj vagy más olyan káros anyag jelenléte, amely valószínűsíthetően súlyos fenyegetést jelent bármely másik szerződő fél partvidékére vagy part menti érdekeltségeire. A szerződő felek segítséget kérhetnek a tengeren vagy a partjaikon bekövetkezett szennyezés kezeléséhez, és ilyen esetben a megkeresett szerződő feleknek a saját hatáskörükön belül minden tőlük telhetőt meg kell tenniük annak érdekében, hogy megadják a kért segítséget.

A Bonni Megállapodást az Európai Gazdasági Közösség a 84/358/EGK tanácsi határozattal[2] kötötte meg. A Bonni Megállapodást 1989-ben módosították, a módosítások 1994. április 1-jén léptek hatályba. Az Európai Gazdasági Közösség az említett módosításokat a 93/540/EGK tanácsi határozattal[3] hagyta jóvá.

---

1 HL L 188., 1984.7.16.

2 A Tanács 84/358/EGK határozata (1984. június 28.) az Északi-tenger olaj és egyéb káros anyagok általi szennyezésének kezelésére irányuló együttműködésről szóló megállapodás megkötéséről (HL L 188., 1984.7.16., 7. o.).

3 A Tanács 93/540/EGK határozata (1993. október 18.) az Északi-tenger olaj és egyéb káros anyagok általi szennyezésének kezelésére irányuló együttműködésről szóló megállapodás (Bonni Megállapodás) egyes módosításainak a jóváhagyásáról (HL L 263., 1993.10.22., 51. o.).

A Bonni Megállapodás 16. cikke értelmében az egyes szerződő felek által e megállapodás vagy melléklete módosítására tett javaslatot a szerződő felek ülésén vitatják meg. A javaslat egyhangú elfogadását követően a módosítást a letéteményes kormány közli a szerződő felekkel. Az ilyen módosítás azt az időpontot követő második hónap első napján lép hatályba, amikor a letéteményes kormány valamennyi szerződő féltől megkapta a jóváhagyásról szóló értesítést.

A Bonni Megállapodás letéteményese a Németországi Szövetségi Köztársaság kormánya (a Bonni Megállapodás 18. cikkének (3) bekezdése).

A Bonni Megállapodás 20. cikke értelmében a Bonni Megállapodás szerződő felei egyhangú döntéssel felkérhetik az északkelet-atlanti terület bármely más parti államát a Bonni Megállapodáshoz való csatlakozásra. Ilyen esetben a Bonni Megállapodás 2. cikkét és annak mellékletét szükség szerint módosítani kell, és a módosítás azon a napon lép hatályba, amikor e megállapodás a csatlakozó állam tekintetében hatályossá válik.

A Tanács 2019. október 7-én határozatot fogadott el, amelyben felhatalmazta a Bizottságot, hogy az Unió nevében tárgyalásokat folytasson egy, a Bonni Megállapodás 16. cikkén alapuló módosításról a megállapodás alkalmazási körének kiterjesztése céljából annak érdekében, hogy javítsák a felügyeletre vonatkozó együttműködést a MARPOL-egyezmény VI. mellékletében foglalt követelmények tekintetében, valamint a megállapodás 20. cikke alapján a megállapodás alkalmazási körének a Spanyol Királyságra való kiterjesztéséről.

A Bonni Megállapodás szerződő felei 2019. október 9–11-i harmincegyedik ülésükön egyhangúlag megállapodtak e módosításokról. A módosítások elfogadás céljából most az Unió elé kerülnek. A Spanyol Királyságnak továbbá meg kell majd erősítenie a Bonni Megállapodásnak a megállapodás 20. cikke szerinti kiterjesztését a Spanyolország felelősségi körébe tartozó övezetre.

1.2. A BONNI MEGÁLLAPODÁS MÓDOSÍTÁSAI

1.2.1. A „MARPOL-módosítás” – a megállapodás tárgyi hatályának módosítása

E módosítás célja a szerződő felek közötti együttműködés és koordináció javítása a hajózás által okozott jogellenes légköri kibocsátás elleni küzdelem terén, a tengeri hajózás során használatos, magas kén- vagy nitrogéntartalmú tüzelőanyagok elégetésének az emberi egészségre, a biológiai sokféleségre és a tengeri környezet egészére gyakorolt negatív következményei korlátozása érdekében. A szerződő felek a fenti célok elérése érdekében módosítani kívánják a Bonni Megállapodás különböző rendelkezéseit (1., 5., 6. és 15. cikkét, valamint a megállapodás címét és preambulumát) oly módon, hogy a megállapodás hatálya kiterjedjen a MARPOL-egyezmény VI. mellékletében szabályozott, a hajóktól származó szennyezésre is.

1.2.2. „Módosítás Spanyolország csatlakozására tekintettel” – a megállapodás területi hatályának módosítása

A szerződő felek emelett – a megállapodás 2. cikkének módosításával – felkérték a Spanyol Királyságot a megállapodáshoz való csatlakozásra és meghatározták az északi-tengeri területnek a megállapodás és annak melléklete szempontjából releváns atlanti-óceáni határvonalát, valamint felülvizsgálták a különböző megfigyelési övezeteknek a megállapodás 6. cikke alkalmazásában irányadó határait. Konkrétabban, újradefiniálták a megállapodás hatálya alá tartozó felülvizsgált területet. Franciaország elfogadta Franciaország új felelősségi övezetének bevezetését, mely övezet közvetlenül határos a Franciaország és az Egyesült Királyság közös felelősségi körébe tartozó övezettel. Ez a Franciaország és az Egyesült

Királyság közös felelősségi körébe tartozó övezet és a Spanyolország új felelősségi körébe tartozó övezet közötti területre terjed ki, ezáltal megszüntetve a Bonni Megállapodás régi határa és a Spanyolország új felelősségi körébe tartozó övezet közötti esetleges réseket.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

Eljárási jogalap

Alapelvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 218. cikkének (6) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „*a Tanács a főtárgyaló javaslata alapján a megállapodás megkötéséről határozatot fogad el*”. E cikk azt is előírja, hogy a kizárólag a közös kül- és biztonságpolitikára vonatkozó megállapodások kivételével az Európai Parlament egyetértését követően a Tanács fogadja el a határozatot a megállapodás megkötéséről abban az esetben, ha a megállapodások olyan területekre vonatkoznak, amelyekre vagy a rendes jogalkotási eljárás, vagy az Európai Parlament egyetértéséhez kötött különleges jogalkotási eljárás alkalmazandó.

A jelen esetre történő alkalmazás

Mivel a szerződő felek megállapodtak a Bonni Megállapodás területi és tárgyi hatályának módosításáról, helyénvaló, hogy az Unió elfogadja ezeket a módosításokat.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (6) bekezdése.

Anyagi jogalap

Alapelvek

Az EUMSZ 218. cikkének (6) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegűként azonosítható, míg a másik csak járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (6) bekezdése szerinti határozatot egyetlen anyagi jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt anyagi jogalapra kell alapítani.

A jelen esetre történő alkalmazás

Ami a Bonni Megállapodás tárgyi hatályának kiterjesztésére vonatkozó tervezett lényegi módosítást (a MARPOL-módosítás) illeti, az egyidejűleg több, a polgári védelem és a környezetvédelem területére tartozó, egymáshoz elválaszthatatlanul kapcsolódó cél elérésére is irányul, amelyekre az EUMSZ 196. illetve 191. cikke vonatkozik, és amelyek egymáshoz viszonyítva nem járulékos jellegűek. Ezért az EUMSZ 218. cikkének (6) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapját kivételesen a különböző vonatkozó jogalapok fogják képezni.

Következtetés

A javasolt határozat jogalapja az EUMSZ 191. és 196. cikke, összefüggésben annak 218. cikke (6) bekezdésével.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése/célravezetőségi vizsgálata**

Nem alkalmazandó.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

A módosítások nem vitatottak, és valamennyi szerződő fél – ideértve a megállapodásban részes minden egyes tagállamot – támogatja azokat.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

Nem alkalmazandó.

- **Hatásvizsgálat**

Az ajánlás felmentést kapott a formális hatásvizsgálati eljárás alól, tekintettel arra a politikai szükségszerűségre, hogy az EU a Bonni Megállapodás szerződő feleként mielőbb előreléphessen és a Bonni Megállapodás szerződő feleinek 2019. október 9-11-i ülésén tárgyalást folytathasson és szavazhasson a módosításokról, valamint hogy azokat a 2019. október 11-i miniszteri értekezleten elfogadhassa. Ez az arányos megközelítés azért is indokolt, mert a Bonni Megállapodás módosításainak várhatóan csak pozitív gazdasági, társadalmi és környezeti hatásai lesznek.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

Nem alkalmazandó.

- **Alapjogok**

A javaslat összhangban áll az uniós szerződésekkel és az Európai Unió Alapjogi Chartájával.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A Bonni Megállapodás módosításai nem gyakorolnak kedvezőtlen hatást az Unió költségvetésére.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Nem alkalmazandó.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

Nem alkalmazandó. Lásd az alábbi szakaszt.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

A javaslat egyetlen érdemi cikkből áll, amelynek értelmében a Tanács felhatalmazza a Bizottságot, hogy az Unió nevében elfogadja a Bonni Megállapodás azon tervezett módosításait, amelyek a megállapodás tárgyi hatályának a MARPOL-egyezmény VI. mellékletére tekintettel történő kiterjesztésével, valamint a Spanyol Királyság megállapodáshoz történő csatlakozásával kapcsolatosak.

A tervezett módosítások legutóbbi változatát a határozat mellékletei tartalmazzák, és azok a következőképpen foglalhatók össze:

A „MARPOL-módosítás”

A Bonni Megállapodás szerződő felei arra törekednek, hogy a megállapodás keretében megállapított, az olajszennyezés légi megfigyelésére vonatkozó gyakorlatokat és rendszereket kihasználva kiterjesszék azokat a hajóktól származó kibocsátások szabályszerűségének ellenőrzésére is. Ezáltal a szerződő felek a lehető leghatékonyabban kiaknázhatják majd az olajszennyezés légi megfigyelésére és felügyeletére már használatban lévő forrásokat, és megteremthetik az Északi-tenger és annak megközelítési útvonalai környezeti megfigyelésére irányuló holisztikus rendszer alapjait.

A Bonni Megállapodás alkalmazási körének a MARPOL-egyezmény VI. mellékletére tekintettel történő kiterjesztésére irányuló módosítás elfogadására vonatkozó határozat elfogadásával javulna az északi-tengeri területen a hajóktól származó kibocsátások közös felügyelete, nyomon követése és jelentése. A megállapodás keretében végzett ilyen összehangolt tevékenység hozzájárulna a tengeri környezetet, valamint a parti államok és az Unió érdekeit veszélyeztető kockázatok csökkentéséhez.

„Módosítás Spanyolország csatlakozására tekintettel”

Ez a módosítás a megállapodás területi hatályának oly módon történő kiterjesztésére irányul, hogy az lefedje a Franciaország és az Egyesült Királyság közös felelősségi körébe tartozó övezet és a Spanyolország felelősségi körébe tartozó új övezet közötti területet, ezáltal megszüntetve a Bonni Megállapodás régi határa és a Spanyolország felelősségi körébe tartozó új övezet közötti esetleges réseket. Franciaország elfogadta Franciaország új felelősségi övezetének bevezetését. Azáltal, hogy a Vizcayai-öbölt is integrálják a Bonni Megállapodás hatálya alá tartozó területhez, a szerződő felek biztosítják, hogy az Északi-tengert és a Földközi-tengert összekötő fő európai közlekedési útvonalra közösen összehangolt készültségi és reagálási irányítórendszer vonatkozik.

2020/0205 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Északi-tenger olaj és egyéb káros anyagok általi szennyezésének kezelésére irányuló együttműködésről szóló megállapodásnak (a továbbiakban: Bonni Megállapodás) a megállapodás tárgyi és területi hatályának kiterjesztésére irányuló módosításainak elfogadásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 191. cikke (4) bekezdésére és 196. cikke (1) bekezdésének c) pontjára, összefüggésben annak 218. cikke (6) bekezdésének a) pontjával,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

az Európai Parlament egyetértését követően,

mivel:

(1) Az Északi-tenger olaj és egyéb káros anyagok általi szennyezésének kezelésére irányuló együttműködésről szóló megállapodást (a továbbiakban: Bonni Megállapodás)[4] az Európai Gazdasági Közösség a 84/358/EGK tanácsi határozattal[5] megkötötte, és az 1989. szeptember 1-jén hatályba lépett. A Bonni Megállapodást 1989-ben módosították. Ezeket a módosításokat a 93/540/EGK tanácsi határozat[6] hagyta jóvá, és azok 1994. április 1-jén léptek hatályba.

(2) A Tanács 2019. október 7-én felhatalmazta a Bizottságot arra, hogy az Unió nevében tárgyalásokat folytasson a Bonni Megállapodás tárgyi és területi hatályának módosítására vonatkozóan.

(3) A Bonni Megállapodás 16. cikkének (1) bekezdésével összhangban a szerződő felek megvitatták a Bonni Megállapodás alkalmazási körének kiterjesztésére irányuló módosítási javaslatot annak érdekében, hogy javítsák a felügyeletre vonatkozó együttműködést a hajókról történő szennyezés megelőzéséről szóló nemzetközi egyezmény (a MARPOL-egyezmény)[7] VI. mellékletében foglalt követelmények tekintetében. Ezen túlmenően a szerződő felek fontolóra vették a Bonni Megállapodás és melléklete azon módosításait is, amelyek Spanyolországnak a megállapodáshoz annak 20. cikkével összhangban történő csatlakozása miatt szükségesek.

---

4 Megállapodás az Északi-tenger olaj és egyéb káros anyagok általi szennyezésének kezelésére irányuló együttműködésről (Bonni megállapodás) (HL L 188., 1984.7.16., 9. o.).

5 A Tanács 84/358/EGK határozata (1984. június 28.) az Északi-tenger olaj és egyéb káros anyagok általi szennyezésének kezelésére irányuló együttműködésről szóló megállapodás megkötéséről (HL L 188., 1984.7.16., 7. o.).

6 A Tanács 93/540/EGK határozata (1993. október 18.) az Északi-tenger olaj és egyéb káros anyagok általi szennyezésének kezelésére irányuló együttműködésről szóló megállapodás (Bonni megállapodás) egyes módosításainak a jóváhagyásáról (HL L 263., 1993.10.22., 51. o.).

7 A hajókról történő szennyezés megelőzéséről szóló, Londonban 1973. november 2- án aláírt és az 1978. február 17- i jegyzőkönyvvel kiegészített nemzetközi egyezmény.

(4) A Bizottság a tanácsi határozattal összhangban lefolytatta a tárgyalásokat a Bonni Megállapodás említett módosításairól, amelyeket a Bonni Megállapodás szerződő felei a 2019. október 9–11-i harmincegyedik ülésükön két határozatban egyhangúlag elfogadtak.

(5) A Bonni Megállapodás említett módosításait az Európai Unió nevében jóvá kell hagyni,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Unió nevében a Tanács jóváhagyja az Északi-tenger olaj és egyéb káros anyagok általi szennyezésének kezelésére irányuló együttműködésről szóló megállapodásnak (Bonni Megállapodás) a megállapodás tárgyi és területi hatályának kiterjesztésére irányuló, a szerződő felek által a Bonnban 2019. október 9–11-én tartott harmincegyedik ülésükön elfogadott módosításait.

A módosítások szövegét a szerződő felek által elfogadott, e határozathoz csatolt két határozat tartalmazza.

2. cikk

Az Európai Bizottság felhatalmazást kap a megállapodás 16. cikkében előírt jóváhagyó okiratnak az Európai Unió nevében történő letétbe helyezésére, miáltal az Unió e módosításokat magára nézve kötelezőnek ismeri el.

3. cikk

Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba[8].

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök

[8] A Tanács Főtitkársága gondoskodik a módosítások hatálybalépése napjának az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételéről.